

Warszawa, 31.04. 2019 r.

MINISTER
Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

RPW/46806/2019 P
Data: 2019-08-01

DAS.III.071.1.2019.MZ

BIURO RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH	
WZŁ.	2019 -08- 01
ZAL.	NR

Pan
Adam Bodnar
Rzecznik Praw Obywatelskich

Francuski Senat Prasowski

odpowiadając na pismo Pana Rzecznika z dnia 24 czerwca 2019 r., znak: XI.503.2.2016.ACH, uprzejmie dziękuję za sugestie i uwagi wyrażone w piśmie, jak również w załączonym do pisma dokumencie pn. *Przemoc wobec osób starszych*. Każda przemoc wobec osób starszych powinna skutkować uruchomieniem mechanizmów wsparcia osób krzywdzonych, a przepisy odnoszące się do przeciwdziałania przemocy w rodzinie powinny być jasne i przejrzyste. Wszelkie wpływające do Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej opinie i propozycje mające na celu zwiększenie efektywności wsparcia udzielanego osobom doświadczającym przemocy, w szczególności osobom starszym krzywdzonym przez osoby bliskie, w tym również zgłoszone w piśmie Pana Rzecznika będą poddawane analizie w kontekście ewentualnych zmian prawnych.

W odniesieniu do powyższego, jak również w kontekście zgłaszanych w piśmie Pana Rzecznika sugestii dotyczących konieczności poszerzenia obszaru zbierania danych statystycznych odnoszących się do przeciwdziałania przemocy w rodzinie wobec osób starszych, informuję że w chwili obecnej Zespół Monitorujący do spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie rozpoczął prace nad opracowaniem założeń do nowego Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie (obecnie realizowany Program zaplanowano do 2020 roku). W związku z powyższym deklaruję, iż rekomendacje Pana Rzecznika w odniesieniu do zakresu zbierania danych będą analizowane w momencie opracowywania wzoru Sprawozdania z Realizacji Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

Uwagi Pana Rzecznika będą również wykorzystane w trakcie ewentualnych prac nad zmianą formularzy „Niebieskie Karty”.

Jednocześnie informuję, że przedstawiciele Departamentu Pomocy i Integracji Społecznej nie brali udziału w roboczym spotkaniu w związku z deklaracją Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego, jednak wyrażam gotowość udziału przedstawicieli resortu w pracach nad wypracowaniem dodatkowych pytań w zakresie przemocy wobec osób starszych do statystyki publicznej.

Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej opracowuje obecnie założenia do projektu pn. „Przeciwdziałanie przemocy wobec osób starszych i niepełnosprawnych”, planowanego do ewentualnej realizacji w ramach Programu „Sprawiedliwość” finansowanego z Norweskiego Mechanizmu Finansowego na lata 2014-2021, którego operatorem jest Ministerstwo Sprawiedliwości. Ewentualna możliwość realizacji projektu zależna będzie od akceptacji wniosku przez stronę norweską.

Głównym celem projektu jest poprawa funkcjonowania systemu przeciwdziałania przemocy wobec osób starszych i niepełnosprawnych, a działania zaplanowane w projekcie to m.in.:

1. Wykonanie diagnozy zjawiska przemocy wobec osób starszych i niepełnosprawnych poprzez charakterystykę osób doznających przemocy oraz skalę zjawiska przemocy w rodzinie, z możliwością analizy na poziomie poszczególnych form przemocy, charakterystykę dotyczącą sprawców przemocy oraz rodzin w których najczęściej dochodzi do przemocy, charakterystykę funkcjonujących przekonań i stereotypów dotyczących przemocy wobec osób starszych i niepełnosprawnych oraz charakterystykę istniejącej infrastruktury oraz systemu wsparcia osób starszych i niepełnosprawnych doświadczających przemocy.
2. Opracowanie, pilotaż i ewaluacja modelu profilaktyki i wsparcia rodziny. Model ten będzie uwzględniał sytuację i potrzeby osób starszych i niepełnosprawnych oraz ich rodzin.
3. Kampanię społeczną, która będzie miała na celu: zwiększenie wiedzy na temat praw osób starszych i niepełnosprawnych, zwiększenie wiedzy na temat możliwości uzyskania pomocy w sytuacji doznawania przemocy m.in. poprzez przekazanie informacji na temat miejsc i instytucji udzielających wsparcia zwiększenie wrażliwości społecznej, a także zmniejszenie przyzwolenia na złe traktowanie oraz przeciwdziałanie

odrzućeniu tych grup oraz przełamanie obojętności społecznej i zmotywowanie świadków do właściwego reagowania na przemoc.

4. Szkolenia dla profesjonalistów - pracowników „pierwszego kontaktu” realizujących zadania w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie wobec osób starszych i niepełnosprawnych.

W odniesieniu do rekomendacji dotyczących zwiększenia efektywności systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym również wobec osób starszych, informuję, że Ministerstwo Sprawiedliwości przygotowało projekt zmian prawnych, które mają na celu usprawnienie - funkcjonującej w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie - instytucji zobowiązania sprawcy przemocy do opuszczenia mieszkania, tj. wprowadzenie instytucji natychmiastowego nakazu opuszczenia mieszkania przez sprawcę przemocy (UD 536). Projekt obecnie jest na etapie uzgodnień międzyresortowych i konsultacji publicznych.

Podtrzymując przekazane w piśmie DAS.III.071.1.2019.MZ z dnia 31 maja 2019 r. stanowisko, informuję, że wszelkie wpływające do Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej opinie i propozycje, mające na celu zwiększenie efektywności wsparcia udzielanego osobom starszym doświadczającym przemocy w rodzinie, czy też w wymiarze instytucjonalnym, będą poddawane analizie w kontekście ewentualnych zmian prawnych.

Ponadto, Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Senioralnej popiera stanowisko Pana Rzecznika związane z koniecznością kontynuowania przedsięwzięć mających na celu kompleksowy rozwój polityki senioralnej w Polsce. W związku z tym, w Ministerstwie regularnie podejmowane są działania mające na celu podniesienie poziomu i jakości życia osób starszych.

Niewątpliwie, duże znaczenie w doprecyzowaniu i określeniu priorytetowych działań w przedmiotowej sprawie miało przyjęcie dokumentu pt.: „Polityka społeczna wobec osób starszych 2030. Bezpieczeństwo – Uczestnictwo - Solidarność”. Zawarty w przedmiotowym dokumencie: katalog działań na najbliższe lata oraz wskaźniki służące zmierzeniu postępów ich realizacji, zostały przygotowane przez członków Rady do spraw Polityki Senioralnej oraz międzyresortowy Zespół do spraw opracowania projektu polityki społecznej państwa wobec osób starszych do roku 2030. A w prace nad ostatecznym kształtem dokumentu włączyli się przedstawiciele wszystkich instytucji prowadzących działania wobec osób starszych, składający się z przedstawicieli większości ministerstw i urzędów centralnych. Wskaźniki zastosowane w ramach poszczególnych działań stanowią ważny krok w ocenie stopnia ich

realizacji mojej ocenie są one uzasadnione i poprawne, a w przyszłości będą podlegać niezbędnym zmianom.

„Polityka społeczna wobec osób starszych 2030. Bezpieczeństwo – Uczestnictwo - Solidarność” jest nowym instrumentem, służącym do interdyscyplinarnego i skoordynowanego realizowania polityki wobec osób starszych. W związku z powyższym, przedstawiane w piśmie Pana Rzecznika propozycje ogólne dotyczące mierników mogą być przedmiotem ewentualnych badań ewaluacyjnych prowadzonych w dalszej perspektywie.

Jednocześnie informuję, iż w przypadku podjęcia prac nad zmianą *ustawy z dnia 11 września 2015 r. o osobach starszych* - zgłoszone przez Pana Rzecznika postulaty zostaną wzięte pod uwagę.

Z poważaniem
MINISTER
z up. Stanisław Szwed
Stanisław Szwed
SEKRETARZ STANU